

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů — Úloha výroby energie z odpadů v oběhovém hospodářství

[COM(2017) 34 final]

(2017/C 345/17)

Zpravodaj: **Cillian LOHAN**

Spoluzpravodaj: **Antonello PEZZINI**

Konzultace	Evropská komise, 17. 2. 2017
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato ve specializované sekci	15. 6. 2017
Přijato na plenárním zasedání	5. 7. 2017
Plenární zasedání č.	527
Výsledek hlasování	140/0/2
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV se zasazuje za to, aby byla při rozhodování o nakládání s odpady dodržována hierarchie způsobů nakládání s odpady ⁽¹⁾, včetně možností výroby energie z odpadů.

1.2. Měla by existovat koordinovaná informační strategie týkající se prvního kroku hierarchie způsobů nakládání s odpady, to znamená především předcházení vzniku odpadů.

1.3. EHSV prosazuje zásadu hodnocení udržitelnosti veřejných financí EU s ohledem na cíle udržitelného rozvoje ⁽²⁾ a zastává názor, že veškeré veřejné financování by mělo vést k posílení blahobytu evropských občanů. Veřejné financování by se mělo rovněž řídit zásadou zákazu podpory činností, které poškozují občany.

1.4. Budoucí právní předpisy musí být oproštěny od nedostatků stávajících směrnic o nakládání s odpady, aby bylo zajištěno, že přechod na model oběhového hospodářství bude spravedlivý, soudržný a systémový.

1.5. Je důležité, aby nebyly vytvářeny infrastrukturní překážky dosahování vyšší míry recyklace v podobě investic do zastaralých procesů výroby energie z odpadů.

1.6. I když tříděný sběr odpadů představuje jednu z priorit, zejména v členských státech, které ve vysoké míře využívají skládky, je třeba, aby tento tříděný sběr doprovázela i vyšší míra recyklace, pokud má být pro dosažení přechodu na lepší oběhové hospodářství přínosný.

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV Balíček opatření týkajících se oběhového hospodářství, bod 4.3 (Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 98).

⁽²⁾ Stanovisko EHSV Udržitelný rozvoj – mapování vnitřních a vnějších politik EU, bod 4.3.5.5 (Úř. věst. C 487, 28.12.2016, s. 41).

1.7. Členské státy s velkým počtem spaloven v současné době nepřispívají k dosažení cílů vyšší míry recyklace, jež stanoví akční plán pro oběhové hospodářství⁽³⁾. Úkolem je přechod těchto členských států od závislosti na spalování k široké škále řešení v oblasti nakládání s odpady, a to za pomoci odrazujících a podněcujících politických opatření, jako jsou např.:

- zavádění daní,
- postupné rušení režimů podpory,
- moratorium na nová zařízení a vyřazování starších zařízení z provozu.

1.8. Přechodu na oběhové hospodářství v EU brání nedostatek náležitých cenových signálů. K tomu přispívají pokračující neopodstatněné dotace pro neudržitelné systémy výroby, jmenovitě v odvětví fosilních paliv⁽⁴⁾. EHSV vítá výslovně uvedenou spojitost mezi přístupem k prostředkům z politiky soudržnosti na jedné straně, a vnitrostátními plány pro nakládání s odpady a evropským akčním plánem pro oběhové hospodářství na druhé straně. Vazba na Evropský fond pro strategické investice by mohla být silnější.

1.9. Bioplyn nabízí na úrovni EU v mnoha ohledech četné příležitosti, mj. při vytváření pracovních míst, snižování emisí, zvyšování palivové bezpečnosti a v dalších oblastech. Měl by být vytvořen takový právní a politický rámec, který co nejlépe podpoří optimalizaci příslušných příležitostí, a to s využitím příkladů osvědčených postupů z členských států i dalších zemí.

1.9.1. Anaerobní digesce pro výrobu biometanu pro silniční dopravu je v souladu s Pařížskou dohodou. Z nedávného posouzení Komise⁽⁵⁾ vyplývá, že výroba bioplynu v EU by mohla vzrůst do roku 2030 přinejmenším na dvojnásobek, možná až na trojnásobek současné úrovně.

1.10. To vyžaduje změnu chování a kulturní změny, kterých může být dosaženo prostřednictvím vzdělávání na všech úrovních společnosti.

2. Obecné připomínky

2.1. Dne 2. prosince 2015 přijala Komise akční plán EU pro oběhové hospodářství, který obsahuje transformační plán s významným potenciálem v podobě nových pracovních míst a růstu a jehož cílem je podpora udržitelných vzorců spotřeby a výroby v souladu se závazky EU v rámci Agendy pro udržitelný rozvoj 2030. Toto sdělení se zaměřuje na energetické využívání odpadů a jejich místo v oběhovém hospodářství. Výroba energie z odpadů je široký pojem, pod který spadá mnohem více než jen spalování odpadů.

2.2. Hlavním cílem tohoto sdělení je zajistit, aby energetické využívání odpadů v EU podporovalo cíle akčního plánu pro oběhové hospodářství a aby důsledně dodržovalo hierarchii způsobů nakládání s odpady v EU. Toto sdělení rovněž zkoumá možnosti optimalizace úlohy výroby energie z odpadů tak, aby mohla přispět k plnění cílů stanovených ve strategii energetické unie a v Pařížské dohodě. Cílem přístupu k výrobě energie z odpadů, který je zde uveden, je zároveň poskytovat pobídky pro inovace a pomoci při vytváření vysoce kvalitních stálých pracovních míst tím, že je položen důraz na osvědčenou technologii, která účinně využívá energii.

2.3. V tomto stanovisku je obsažen postoj EHSV ke všem třem částem sdělení, jimiž jsou:

- začlenění procesů výroby energie z odpadů do hierarchie způsobů nakládání s odpady a úloha veřejné finanční podpory;

⁽³⁾ Sdělení Evropské komise *Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství*, COM(2015) 614 final, 2. prosince 2015.

⁽⁴⁾ David Coady, Ian Parry, Louis Sears, Baoping Shang, *How Large Are Global Energy Subsidies? (Jak velké jsou celosvětové dotace na energii?)*, pracovní dokument MMF, WP/15/105, květen 2015.

⁽⁵⁾ Evropská Komise, *Optimal use of biogas from waste streams. An assessment of the potential of biogas from digestion in the EU beyond 2020 (Optimální využití bioplynu z různých toků odpadů. Posouzení potenciálu bioplynu z anaerobní digesce v EU po roce 2020)*, březen 2017.

- výroba energie z odpadů při zpracovávání zbytkového odpadu: nalezení správné rovnováhy;
- optimalizace přispívání procesů pro výrobu energie z odpadů ke klimatickým a energetickým cílům EU v oběhovém hospodářství.

Stanovisko rovněž uvádí další aspekty, jež si z hlediska občanské společnosti zaslouží začlenění a jež vycházejí z již dříve přijatých postojů EHSV.

2.4. EHSV zdůrazňuje, že je nutné reagovat na bezprostřední potřeby EU týkající se nakládání s odpady v rámci stávajících právních předpisů a stávající infrastruktury pro nakládání s odpady. Ačkoliv některé nepříznivé postupy budou ještě přetrvávat, celkový dlouhodobý trend směřuje k modelu výroby s malým množstvím odpadů, v němž povýrobní fázi materiálových toků dominují předcházení vzniku odpadů, opětovné použití, regenerace a recyklace. Výzvu představuje podpora rychlého a trvalého spravedlivého přechodu k dlouhodobým cílům.

2.5. V roce 2015 vyprodukoval každý obyvatel EU v průměru zhruba 480 kg komunálního odpadu, přičemž množství odpadu ukládaného na skládkách se v jednotlivých zemích liší a pohybuje se od 3 kg v neúspěšnější zemi do 150 kg v nejméně úspěšné.

3. Postavení výroby energie z odpadů v hierarchii způsobů nakládání s odpady a úloha veřejné finanční podpory

3.1. EHSV se zasazuje za to, aby byla při rozhodování o nakládání s odpady dodržována hierarchie způsobů nakládání s odpady⁽⁶⁾, včetně možnosti výroby energie z odpadů.

3.2. Je třeba si uvědomit, že výroba energie z odpadů nemusí být vždy v souladu s ambicemi a zásadami oběhového hospodářství. Například spalování odpadních materiálů, které mohou být připraveny k opětovnému použití nebo recyklovány, není z hlediska účinného využívání zdrojů nejvhodnější volbou ani nejlepším využíváním surovin. Stejně tak přeprava odpadů na velké vzdálenosti při značných energetických nákladech, aby se prostřednictvím procesů výroby energie z odpadů dosáhlo poměrně nižší energetické návratnosti, by přinesla čisté náklady na energii a odpovídající klimatický dopad. Příkladů existuje více.

3.3. Na obrázku je znázorněn vztah mezi procesy výroby energie z odpadů ve sdělení a hierarchií způsobů nakládání s odpady.

Příklady procesů výroby energie z odpadů

Anaerobní digesce organického odpadu, při níž je digestát recyklován jako hnojivo

Spalování a spoluspalování odpadu s vysokou úrovní energetického využití
Zpracování odpadů na materiály, které se využijí jako pevná, kapalná nebo plynná paliva

Spalování a spoluspalování odpadu s omezeným energetickým využitím
Využívání zachyceného skládkového plynu

⁽⁶⁾ Stanovisko EHSV Balíček opatření týkajících se oběhového hospodářství, bod 4.3 (Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 98).

3.4. Vhodnost procesů výroby energie z odpadů nelze stanovit jen na základě hierarchie způsobů nakládání s odpady. EHSV prosazuje zásadu hodnocení udržitelnosti veřejných financí EU s ohledem na cíle udržitelného rozvoje a zastává názor, že veškeré veřejné financování by mělo vést k posílení blahobytu evropských občanů. Veřejné financování by se mělo rovněž řídit zásadou zákazu podpory činností, které poškozují občany.

3.5. Je důležité, aby nedostatky rámcové směrnice o odpadech nepronikly do všech iniciativ v oblasti oběhového hospodářství. Týká se to např. možnosti, aby byl členský stát vyňat z povinnosti tříděného sběru v důsledku technických nebo finančních překážek jeho provádění. Je třeba věnovat pozornost využívání veřejného financování na překonání technických problémů nebo použití nástrojů hospodářské politiky na odstranění finančních omezení bránících uplatňování osvědčených postupů. Existují oprávněné důvody, aby u materiálů obsahujících toxické látky byly před opětovným použitím nebo recyklací upřednostněny varianty odstranění nebo energetického využití.

3.6. Toto sdělení významně rozvíjí akční plán pro oběhové hospodářství a stanoví vysoké ambice pro zlepšení účinnosti procesů výroby energie z odpadů, přičemž klade větší důraz na hierarchii způsobů nakládání s odpady, která je rozhodujícím činitelem oběhovosti jednotlivých procesů. Právní předpisy, z nichž toto sdělení vychází, konkrétně rámcová směrnice o odpadech, jsou ovšem z minulosti zatíženy nedostatky, a pokud by se nepodařilo je vyřešit, mohly by způsobovat problémy a sdělení oslabovat. Je nezbytné přezkoumat klasifikaci odpadů, možná i na základě možností, které nabízí využívání nových technologií v zařízeních na výrobu energie z odpadů (např. poškozené rajče není uvedeno na trh, zatímco neprodané rajče se stane odpadem), případně včetně čistírenského kalu z obecní kanalizace pro procesy anaerobní digesce. Snahy o řešení těchto otázek v akčním plánu pro oběhové hospodářství se musí odrazit v nezbytných legislativních změnách na všech příslušných úrovních.

3.7. Postavení procesů výroby energie z odpadů v hierarchii způsobů nakládání s odpady může být zavádějící kvůli omezením, jimiž jsou procesy upraveny v právních předpisech. Toto postavení je určeno na základě definic, které vycházejí spíše z právních předpisů než z vědeckých analýz skutečného dopadu takových procesů výroby energie z odpadů.

3.8. Existují také technická hlediska metod výpočtu související s definicemi a prahovými hodnotami v rámcové směrnici o odpadech. Jedná se o metody výpočtu, které určují postavení jednotlivých procesů výroby energie z odpadů v hierarchii způsobů nakládání s odpady. Tyto podrobné výpočty by měla Komise důkladně přezkoumat, aby zajistila, že nyní už budou spolehlivé, zejména pokud jde o oběhové hospodářství, ale také cíle udržitelného rozvoje, energetické unie a Pařížské dohody.

3.9. Povinnosti třídění sběru, jež jsou součástí evropských právních předpisů o odpadech⁽⁷⁾, představují klíčový aspekt lepšího nakládání s odpady.

3.10. Technologický pokrok bude i nadále nabízet lepší příležitosti pro maximální účinnost toků výrobků a energií, což povede k inovativním řešením pro účinnější postupy.

3.11. Ekodesign výrobků a služeb, jenž bude coby součást celoevropského systému pokrývat všechny oblasti, povede při docílení oběhového hospodářství ke snížení odpadu na minimum. Prvek ekodesignu zde má zásadní význam pro zajištění čistých, opravitelných, recyklovatelných, modulových výrobků a v konečném důsledku povede k odstranění odpadů v dnešním slova smyslu.

3.12. Výše uvedené body budou znamenat ubývání směsného odpadu určeného pro spalovny, a proto by se měly na vnitrostátní úrovni postupně rušit dotace pro spalovny a nemělo by se uvažovat o žádných nových investicích v této oblasti, s výjimkou modernizace stávající infrastruktury a zlepšování její účinnosti z hlediska využití zdrojů a energie.

⁽⁷⁾ Směrnice 2008/98/ES, zejména články 11 (papír, kovy, plasty, sklo a stavební a demoliční odpad) a článek 22 (biologický odpad) (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

4. Procesy výroby energie z odpadů při zpracovávání zbytkového odpadu: nalezení správné rovnováhy

4.1. Je důležité, aby nebyly vytvářeny infrastrukturní překážky dosahování vyšší míry recyklace v podobě investic do zastaralých a energeticky neúčinných procesů výroby energie z odpadů.

4.2. V roce 2013 bylo mezi členskými státy přepravováno 2,5 Mt paliva získaného převážně z odpadů pro účely energetického využití⁽⁸⁾.

4.3. Hodnocení výroby energie z odpadů musí k tomuto prvku dopravy přihlížet, protože až když bude hledisko dopravy zahrnuto do měření emisí spojených s jednotlivými přístupy k nakládání s odpady, bude možné určit skutečný dopad tohoto procesu z hlediska emisí.

4.4. V rozmístění spaloven jsou mezi jednotlivými zeměpisnými oblastmi Evropy rozdíly. Většina fungujících spaloven v Evropě se nachází v Německu, Nizozemsku, Dánsku, Švédsku a Itálii. Obecně lze říci, že řada členských států stále nadměrně využívá skládky. To je třeba změnit v souladu s potřebami výzev a cílů stanovených v právních předpisech o odpadech souvisejících s akčním plánem pro oběhové hospodářství.

4.5. Členské státy, které nadměrně využívají skládky nebo mají nedostatek spaloven popřípadě vůbec žádné, by se měly především zaměřit na tříděný sběr. Tříděný sběr u zdroje má zásadní význam pro zajištění kvalitních odpadů s vysokou hodnotou pro recyklaci, což je třeba podporovat.

4.6. Existuje však mnoho příkladů na úrovni členských států, kdy je míra třídění odpadů vysoká, příslušná míra recyklace jí však neodpovídá. Tento zjevný rozpor je třeba řešit za pomoci politických nástrojů.

4.7. Toto sdělení vybízí vlády členských států, aby zaměřily podporu a strategie financování na jiné účely než na spalovny tím, že zváží dobu návratnosti, dostupnost vstupních surovin a kapacitu v sousedních státech.

4.8. Využití nedaleké spalovny může v některých případech představovat nejlepší možnost, musí mu však předcházet analýza celého životního cyklu, v jejímž rámci mají zásadní význam související náklady na dopravu – ekonomické i environmentální.

4.9. S výjimkou některých velmi specifických okolností a s ohledem na technologický pokrok není pravděpodobné, že by spalování odpadu mohlo z hlediska využívání zdrojů nebo osvědčených postupů představovat nejúčinnější řešení problémů spojených s nakládáním s odpady.

4.10. Členské státy s velkým počtem spaloven v současné době nepřispívají k dosažení cílů vyšší míry recyklace. Úkol spočívá v ústupu těchto členských států od spalování, a to za pomoci odrazujících a podněcujících politických opatření, jako jsou např.:

— zavádění daní,

— postupné rušení režimů podpory,

— moratorium na nová zařízení a vyřazování starších zařízení z provozu.

4.11. EHSV zdůrazňuje, že zavedení všeobecné daně ze spalování bez toho, že by byly koncovému uživateli poskytnuty cenově dostupné alternativy, bude jednoduše znamenat vyšší náklady pro občany. Využití zdanění jako ekonomického nástroje musí být cílené a inteligentní.

4.12. Je třeba, aby v každém členském státě existoval účinný postup pro podávání žádostí a udělování povolení k výkonu činností v oblasti nakládání s odpady.

⁽⁸⁾ Evropské tematické středisko pro odpady a materiály v ekologickém hospodářství (ETC/WMG), *Assessment of waste incineration capacity and waste shipments in Europe (Posouzení kapacity spalování odpadů a přepravy odpadů v Evropě)*, leden 2017.

5. Optimalizace přispívání procesů pro výrobu energie z odpadů ke klimatickým a energetickým cílům EU v oběhovém hospodářství

5.1. EHSV souhlasí s tím, že výroba energie z odpadů může maximalizovat přispění oběhového hospodářství k dekarbonizaci jen tehdy, bude-li dodržovat hierarchii způsobů nakládání s odpady v souladu se strategií energetické unie a s Pařížskou dohodou. Anaerobní digesce pro výrobu biometanu pro silniční dopravu je v souladu s Pařížskou dohodou. Vozidla poháněná biometanem mohou být účinným pomocníkem při snižování emisí uhlíku v evropské dopravě.

5.2. Aby bylo možné optimalizovat přínos procesů výroby energie z odpadů k cílům v oblasti klimatu a energie v rámci oběhového hospodářství, je třeba zajistit, aby byly při využívání procesů výroby energie z odpadů uplatňovány nejúčinnější postupy a technologie. To je v souladu se změnami navrženými Komisí, které se týkají směrnice o obnovitelných zdrojích energie; tato kritéria by však měla být prosazována u všech nových zařízení na výrobu energie, bez ohledu na jejich velikost, včetně menších zařízení o výkonu nižším než 20 MW.

5.3. Zdanění sběru odpadu má stále větší dopad na rodinné a podnikové zdroje. Mělo by proto být využíváno prozíravě a s ohledem na ochranu životního prostředí.

5.4. Veřejný a soukromý sektor by měly mít možnost spolupracovat na dlouhodobých projektech s cílem konkretizovat kulturu oběhovosti. Důležitou úlohu při přechodu na udržitelnější způsoby nakládání s odpady může hrát rovněž sociální odpovědnost podniků.

5.5. Přechodu na oběhové hospodářství v EU brání nedostatek náležitých cenových signálů. K tomu přispívají pokračující neopodstatněné dotace pro neudržitelné systémy výroby, jmenovitě v odvětví fosilních paliv⁽⁹⁾. EHSV vítá výslovně uvedenou spojitost mezi přístupem k fondům politiky soudržnosti na jedné straně, a vnitrostátními a regionálními plány pro nakládání s odpady a evropským akčním plánem pro oběhové hospodářství na druhé straně.

5.6. Vazba na financování z Evropského fondu pro strategické investice by mohla být silnější, aby se zajistilo, že tyto investice budou upřednostňovat příležitosti podporující cíle akčního plánu pro oběhové hospodářství. Mohly by být zváženy některé formy pobídek s cílem vytvořit vhodný řetězec navazujících zařízení, jako je distribuce paliv a/nebo druhotných surovin, nebo s cílem vytvořit další výrobky pro potenciální využití.

6. Další příležitosti

6.1. Biometan

6.1.1. Ve sdělení se uvádí možnosti výroby bioplynu prostřednictvím anaerobní digesce. Pro řadu členských států představuje tato možnost příležitost a měla by být rozšířena. Z nedávného posouzení Komise⁽¹⁰⁾ vyplývá, že výroba bioplynu v EU by mohla vzrůst do roku 2030 přinejmenším na dvojnásobek, možná až na trojnásobek současné úrovně.

6.1.2. Bioplyn je v mnoha členských státech, zejména v Itálii a Německu, funkčním modelem. Tyto země se mohou jakožto funkční příklad stát zdrojem cenných poznatků získaných z praktických hledisek provádění.

6.1.3. V současné době jsou náklady na výrobu biometanu vyšší než náklady na výrobu fosilního metanu. Využívání biometanu je nicméně odůvodněno nepřímými náklady vznikajícími v souvislosti s mutagenními a karcinogenními látkami – např. NO_x a kouřem z fosilních paliv⁽¹¹⁾.

6.1.4. Případné vyšší náklady na výrobu biometanu jsou především v souladu s cíli zakotvenými v Pařížské dohodě o snížení emisí skleníkových plynů z tradičních paliv⁽¹²⁾.

⁽⁹⁾ David Coady, Ian Parry, Louis Sears, Baoping Shang, *How Large Are Global Energy Subsidies? (Jak velké jsou celosvětové dotace na energii?)*, pracovní dokument MMF, WP/15/105, květen 2015.

⁽¹⁰⁾ Evropská Komise, *Optimal use of biogas from waste streams. An assessment of the potential of biogas from digestion in the EU beyond 2020 (Optimální využití bioplynu z různých toků odpadů. Posouzení potenciálu bioplynu z anaerobní digesce v EU po roce 2020)*, březen 2017.

⁽¹¹⁾ COM(2017/011 final – 2017/04 (COD).

⁽¹²⁾ „Dílo chválí autora“, říká Machiavelli.

6.1.5. Je zásadní, aby výchozí suroviny používané při anaerobní digesti měly nízké nebo nulové dopady na nepřímou změnu ve využívání půdy a aby negativně neovlivňovaly produkci potravin. Zařízení na využívání bioplynu by se měla pokud možno nacházet v blízkosti zdroje výchozích surovin (především zemědělského odpadu) a měla by představovat řešení zohledňující hlediska nakládání s odpady a energetické potřeby. Je třeba zabránit tomu, aby stavba anaerobních vyhnívacích komor vytvářela poptávku po nové dodávce vstupních surovin, ať už ve formě odpadu, nebo zemědělských plodin.

6.1.6. Rozhodující význam má umístění zařízení na využívání bioplynu. Je třeba konkrétně stanovit způsoby účinného využívání takto vyrobené energie, aby nedocházelo k tomu, že účinně vyrobená energie bude nakonec vyplývána. Je rovněž důležité poznamenat, že anaerobní vyhnívací komory nejsou systémovým řešením pro všechny zemědělské regiony v EU, a že jejich podpora by měla být omezena na případy, kdy jsou k dispozici vstupní suroviny, které v současnosti představují problematický odpad.

6.1.7. Avšak vývoj dobře naplánované infrastruktury na výrobu a využívání bioplynu může představovat velmi účinný způsob nakládání se zemědělským odpadem, s látkami potenciálně škodlivými pro životní prostředí a může usnadňovat jejich bezpečné odstranění. Může rovněž pokrývat požadavky na ohřev a pohonné hmoty na úrovni obcí.

6.1.8. Anaerobní digestce může pomoci při řešení otázek veřejného zdraví, poskytovat půdní hnojivo, být zdrojem snížení emisí a stát se praktickým příkladem oběhového hospodářství.

6.1.9. Anaerobní digestce může být nejúčinnější při uplatňování zásad oběhového hospodářství, konkrétně koncepce malých smyček, kde se vstupní suroviny pro digesti získávají v místě a energetický výkon se používá také místně (s výjimkou případů, kdy palivo slouží jako pohonné hmoty pro nákladní automobily). Investice musí podporovat cíl omezení převozu odpadů na pokud možno nulové vzdálenosti.

6.1.10. V souvislosti se začleňováním bioplynu do skladby zdrojů energie na vnitrostátní nebo regionální úrovni by měly být vypracovány analýzy a měl by být přitom kladen důraz na růst zaměstnanosti a hospodářský růst. Měly být rovněž vzaty v úvahu možnosti, jak usnadnit a urychlit správné postupy povolování výstavby projektů anaerobních vyhnívacích komor.

6.1.11. Politická a hospodářská podpora projektům, které splňují všechna kritéria, bude motivovat inovace a může se stát jedním z mnoha nástrojů, jež pomohou přechodu na nízkouhlíkové hospodářství.

6.1.12. Přezkum mandátu M/475 Evropským výborem pro normalizaci by měl být rozšířen tak, aby biometan pocházející ze zdrojů, které nejsou v současnosti povoleny, jako např. ze skládkového plynu, plynu z čistíren odpadních vod, z kalu a netříděného komunálního a jiného odpadu, mohl být přidáván do sítí pro přepravu zemního plynu. Tento druh biometanu je už nyní dostupný.

6.1.13. Zásadní význam pro začlenění procesů anaerobní digestce do projektů, jež dosud nejsou finančně životaschopné, má Evropský fond pro strategické investice.

6.1.14. Používání vozidel poháněných bioplynem by mělo být podporováno podobnými pobídkami, jaké se tradičně používají pro odvětví fosilních paliv. Tyto pobídky by měly sloužit koncovému uživateli a měly by spotřebiteli nabídnout cenově výhodné a dostupné alternativní možnosti dopravy.

6.2. Kulturní změna a vzdělávání

6.2.1. Je třeba uznat problém vyplývající z kulturních rozdílů. Změny chování z hlediska třídění odpadů u zdroje by měly být řešeny jako potřeba kulturní změny. K dosažení tohoto cíle může být využita řada nástrojů, jež mohou mezi jinými zahrnovat např. nepřímé pobídky⁽¹³⁾.

6.2.2. Měla by existovat koordinovaná informační strategie týkající se prvního kroku hierarchie způsobů nakládání s odpady, to znamená především předcházení vzniku odpadů.

⁽¹³⁾ Stanovisko EHSV Směrem k uplatňování nepřímých pobídek v evropských politikách (Úř. věst. C 75, 10.3.2017, s. 28).

6.2.3. Změny chování lze dosáhnout také přípravou programů týkajících se těchto témat ve školách. Mělo by se to týkat všech úrovní školy, od školek a základních škol až po vysoké školy a místa odborné přípravy na pracovišti, a mělo by jít o dlouhodobý přístup zaměřený na vzdělávání a informování dětí a občanů.

6.2.4. Univerzity a veřejné orgány mohou pomáhat legitimovat nové technologie a postupy a stát se vzory osvědčených postupů a ambasadory výroby energie z odpadů v regionech ⁽¹⁴⁾.

V Bruselu dne 5. července 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

⁽¹⁴⁾ Příklady existují v řadě členských států, přičemž jedním z nich je University College Cork v Irsku, jež provozuje vlastní malokapacitní anaerobní vyhnívací komoru pro účely výzkumu.